

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рж г 1135/2016
08.12.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари предлагача АА и ББ, обоје из ..., Ул. ... бр. ..., чији је заједнички пуномоћник Бранка Војновић, адвокат из ..., ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против допунског решења Вишег суда у Новом Саду Р4 И 24/2015 од 05.10.2016. године, у седници одржаној 08.12.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ допунско решење Вишег суда у Новом Саду Р4 И 24/2015 од 05.10.2016. године, тако што се предлагачима АА и ББ одређује накнада за повреду права на суђење у разумном року од по 20.000,00 динара (поред одређених по 20.000,00 динара), као и трошкови жалбеног поступка од 9.000,00 динара, који ће се исплатити из буџетских средстава Републике Србије одређених за рад судова у року од три месеца од дана подношења захтева предлагача за исплату.

У осталом делу жалба предлагача се **ОДБИЈА** и **ПОТВРЂУЈЕ** допунско решење Вишег суда у Новом Саду Р4 И 24/2015 од 05.10.2016. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Новом Саду Р4 И 24/2015 од 28.12.2015. године, исправљеним решењем од 05.10.2016. године, ставом првим изреке утврђено је да је предлагачима повређено право на суђење у разумном року у поступку извршења пред Основним судом у Новом Саду у предмету И 1662/2011. Ставом другим изреке наложено је Основном суду у Новом Саду хитно одлучивање и спровођење извршења у предмету И 1662/2011 и окончање поступка у што краћем року. Ставом трећим изреке досуђена је предлагачима накнада за повреду права на суђење у разумном року од по 20.000,00 динара. Ставом четвртим изреке предлагачима су досуђени трошкови поступка од 9.000,00 динара.

Против наведеног решења, предлагачи су изјавили жалбу из свих законом предвиђених разлога, оспоравајући га у делу којим је одбијен захтев за накнаду преко досуђеног до траженог износа.

Решењем Врховног касационог суда Р4 г 533/2016 од 16.06.2016. године, враћени су списи Р4 и 24/15 Вишем суду у Новом Саду, ради допуне поступка.

Допунским решењем Вишег суда у Новом Саду Р4 И 24/2016 од 05.10.2016. године, одбијен је захтев предлагача преко досуђеног износа од по 20.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на суђење у разумном року до траженог износа од по 200.000,00 динара.

Против наведеног допунског решења, предлагачи су изјавили жалбу из свих законом предвиђених разлога.

Одлучујући о жалби против допунског решења на основу члана 8б став 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 116/08 и 101/2013), применом члана 402. у вези са чланом 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14) и чланом 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, на чију примену упућује члан 8в Закона о уређењу судова, Врховни касациони суд је нашао да је жалба предлагача делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које се у поступку по жалби пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, предлагачи АА и ББ су 18.11.2009. године поднели предлог за извршење Општинском суду у Тителу у предмету И 97/09 против извршног дужника ВВ, ради наплате новчаног потраживања, продајом непокретности извршног дужника. Решењем суда И 97/09 од 18.11.2009. године дозвољено је предложено извршење. Против решења извршни дужник је 03.02.2010. године изјавио жалбу. Поступак извршења је настављен пред Основним судом у Новом Саду. Решењем суда И 41/10 од 13.09.2010. године поступак је прекинут због смрти извршног дужника. Поднеском извршних поверилаца предложен је наставак поступка, а уз поднесак је достављено решење о наслеђивању иза пок. ВВ. Решењем суда од 26.01.2011. године настављен је поступак. Поднесцима од 16.03.2011. године, 07.04.2011. године и 16.06.2011. године извршни повериоци су ургирали спровођење извршења. По предлогу извршних поверилаца од 06.10.2011. године, суд је утврдио вредност непокретности путем вештака који је 06.07.2012. године доставио мишљење, а затим је заказана јавна продаја за 30.10.2012. године и 06.12.2012. године, али није успела. Закључком од 02.07.2013. године суд је тражио од вештака да искаже вредност непокретности, која је утврђена закључком од 07.05.2014. године. Затим је суд тражио путем МУП адресе извршних дужника, које је МУП доставио 08.12.2014. године. Закључком од 10.12.2014. године суд је од извршних поверилаца тражио податке о власницима суседних непокретности ради обезбеђења права прече куповине. Закључком од 11.02.2015. године суд је тражио од стручног лица да утврди вредност непокретности, која је утврђена закључком од 18.05.2015. године. Поднесцима од 12.06.2015. године, 09.07.2015. године и 13.08.2015. године извршни повериоци су тражили да суд донесе закључак о продаји непокретности. Закључком И 1662/11 од 21.08.2015. године суд је тражио од извршних поверилаца податке о власницима суседних парцела, па су они поднеском од

02.09.2015. године известили суд да су 10.02.2015. године доставили те податке, с тим што су их уз овај поднесак поново доставили. Закључком суда од 04.09.2015. године одређена је прва јавна продаја, позвани су власници суседних парцела, који нису примили позиве, па је суд закључком од 15.09.2015. године тражио од извршних поверилаца да доставе тачне адресе власника суседних парцела, а они су поднеском од 24.09.2015. године предложили да адресе суд прибави од МУП. На одржаном рочишту ради јавне продаје констатовано је да имаоци права прече куповине нису уредно позвани. Закључком од 01.10.2015. године суд је наложио враћање уплаћеног јемства у висини 10% почетне вредности непокретности која је предмет јавне продаје. Извршни повериоци су поднеском од 01.10.2015. године доставили трошковник за предузете радње у поступку.

Код овако утврђеног чињеничног стања, Виши суд у Новом Саду је утврдио да је предлагачима повређено право на суђење у разумном року у предмету Основног суда у Новом Саду И 1662/11, због чега је наложио окончање поступка у најкраћем року и одредио предлагачима новчану накнаду од по 20.000,00 динара, а одбио је захтев за новчану накнаду до по 200.000,00 динара.

Према члану 32. став 1. Устава Републике Србије свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка као и о оптужбама против њега.

Разумна дужина трајања судског поступка представља оптимално потребно време да се одлучи о праву странке које је спорно, да би се неизвесност отклонила, а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује и правна сигурност странака. Међутим, оптимално потребно време за окончање поступка је релативна категорија, која се процењује у сваком конкретном случају на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступања суда, природе захтева односно значаја предмета спора за подносиоца захтева.

Виши су у Новом Саду је анализом дужине трајања поступка, предузетих процесних радњи од стране суда, као и понашања извршних поверилаца, овде предлагача, оценио да је у конкретном случају повређено право предлагача на суђење у разумном року, па им је одређена накнада од по 20.000,00 динара за утврђену повреду права, уз закључак суда да је наведени износ уз меру за убрзање поступка адекватан насталој повреди.

По оцени Врховног касационог суда предлагачи основано оспоравају закључак суда о висини новчане накнаде.

Одредбом члана 86 став 1. Закона о уређењу судова, прописано је да суд може одредити примерену накнаду за повреду права на суђење у разумном року и одредити рок у коме ће нижи суд окончати поступак у коме је учињена повреда права, ако утврди да је захтев подносиоца основан. Из садржине

наведене одредбе произлази да овај поступак има за циљ убрзање окончања поступка у коме је утврђено да је дошло до прекорачења разумног рока. У таквој ситуацији, примерена накнада не представља накнаду штете (материјалне или нематеријалне), већ уз изрицање мере за убрзање поступка, представља сатисфакцију за утврђену повреду права, а подносиоцу захтева се може ускратити исплата накнаде ако је његово понашање у целости или претежном делу проузроковало трајање поступка преко границе разумног рока. Висина примерене накнаде одређује се у зависности од околности сваког конкретног случаја, при чему се посебно цени значај предмета спора за подносиоца захтева и његово понашање у поступку у коме му је повређено ово право.

У конкретном случају извршни поступак траје од 18.11.2009. године, па је та чињеница сама за себе довољна за закључак да је повређено право предлагача на суђење у разумном року. За овако дуго трајање поступка извршења одговоран је суд који је предузимао процесне радње у поступку, али неблаговремено и неделотворно, због чега су предлагачи током целог поступка ургирали поступање суда (поднесци од 16.03.2011. године, 07.04.2011. године, 16.06.2011. године, 26.10.2013. године, 29.04.2014. године, 09.07.2015. године, 13.08.2015. године), затим је више пута утврђивана вредност непокретности, тражени су од извршних поверилаца већ достављени подаци. Имајући у виду да се извршни поступак спроводи по начелима хитности и официјелности (члан 6. и 8. у вези са чланом 69. Закона о извршењу и обезбеђењу), затим да укупно трајање извршног поступка указује на прекорачење разумног рока, Врховни касациони суд налази да адекватну новчану сатисфакцију предлагачима за повреду права на суђење у разумном року представља накнада од укупно по 40.000,00 динара, тако да је овим решењем предлагачима одређено још по 20.000,00 динара, поред по 20.000,00 динара које је одредио Виши суд у Новом Саду.

С обзиром да нема околности које би оправдале одређивање накнаде у већем износу, одбијена је жалба предлагача у осталом делу, којим је првостепени суд одбио захтев за накнаду до тражених по 200.000,00 динара.

Осим наведеног, Врховни касациони суд је у смислу члана 154. став 1. у вези са чланом 165. став 2. ЗПП, досудио предлагачима трошкове жалбеног поступка од 9.000,00 динара, што представља 50% од износа прописаног за састав жалбе у смислу тарифног броја 16. (правни лекови) са увећањем на основу тарифног броја 56 (заступање више странака) Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12), с обзиром на делимичан успех предлагача у жалбеном поступку.

На основу изнетог, применом члана 401. тачка 2. и 3. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци решења.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**